

Thema Thuis

Prentenboek *Welterusten ...Kleine beer*

Cursus een, week drie

Josée Coenen en Ans Drubbel

d.d. 9 april 2016 (tweede versie)

Wat en hoe Thuis

leerstof			materiaal	
pragmatiek	taalfuncties en gesprekconventies	1 liedje <i>naar huis</i> 2 vragen stellen, bedanken	1 cd VHEZ, 1, les 4, TB 28 2 WIP 2, <i>Welterusten kleine beer</i>	
woordenschat: inhoudswoord	themawoorden: 1 znw., 2 ww. 3 bijv.nw.		1 2 3 WIP 2, <i>Welterusten kleine beer</i> BWB blz.239 zie onder 2 zie onder PB 1, praatplaat 5 BWB blz. 142	achtergrondkleuren gebruiken bij afbeeldingen (ZIS)
woordenschat: functiewoord	1 lidwoord: <i>een, de, het</i> 2 voorzetsel van plaats en richting: <i>in, naar</i> 3 vraagwoord: <i>waar</i> 4 bijwoord: <i>hier, daar</i> 5 telwoord 6 pers.vnw.: <i>ik, jij/je</i>		1 ZIS, DBK 20 2 WIP 2 <i>Welterusten kleine beer</i> ZIS DBK 3 4 ZIS, DBK 5 WIP 2, <i>Welterusten kleine beer</i> 6 DBK 24	1 vingers gebruiken (ZIS, WIP) -het-woorden (-voorwerpen) stickeren
klankleer	klanken: intonatie:	1 /ie/, /oo/ 2 intonatie vraagzin 3 klank-letter	1 zie onder 2 3 ZMN blz. 3 en 4	
vormleer	1 ww. vervoegen o.t.t. 1 ^e en 2 ^e persoon enkelv.		1 (DBK 36, 24) zie onder	
zinsbouw	1 hoofdzin: drie zinsdelen 2 ja-/nee-vraagzin 3 zinsdeel <i>waar?</i> 4 zinsontkenning		1 (ZIS 36 e.v. DBK 102 e.v.) zie onder 2 WIP 2 <i>Welterusten kleine beer</i> 3 ZIS 45 e.v. DBK 102 e.v. zie onder 4 DBK 106 zie onder	1, 2 strookjes en /of kubussen (ZIS, DBK)

Cursus een week drie Zie de **Inleiding**
voor onze uitgangspunten en achtergronden en
een overzicht

Weekrooster

dag een	dag twee	dag drie	dag vier	dag vijf
<p>liedje <i>Naar huis</i></p> <p>woordenschat . WIP 2 <i>Welterusten</i>, les een</p> <p>pragmatiek: . dialoog</p>	<p>liedje <i>Naar huis</i></p> <p>woordenschat . WIP 2 <i>Welterusten</i>, les twee</p> <p>woordenschat-FW. vraagwoord: <i>waar</i></p> <p>pragmatiek . dialoog</p> <p>vormleer: . ww. <i>vervoegen</i>, o.t.t.</p>	<p>liedje <i>Naar huis</i></p> <p>woordenschat . WIP 2 <i>Welterusten</i>, les drie</p> <p>woordenschat-FW. bijwoord van plaats: <i>hier, daar</i> voorzetsel van plaats en richting: <i>in, naar, op,</i> <i>achter</i></p> <p>pragmatiek . dialoog</p> <p>klankleer: . klank /ie/ /aa/</p> <p>vormleer: . ww. <i>zijn</i></p>	<p>liedje <i>Naar huis</i></p> <p>woordenschat . WIP 2 <i>Welterusten</i>, les vier</p> <p>woordenschat -FW . telwoord: <i>een, twee, drie</i></p> <p>pragmatiek . dialoog</p> <p>klankleer: . klank /oo/ /oe/</p> <p>zinsbouw: . zinnen maken (3 delen)</p>	<p>liedje <i>Naar huis</i></p> <p>woordenschat . WIP 2 <i>Welterusten</i>, les vijf</p> <p>pragmatiek . dialoog</p> <p>klankleer: . klanken: /ie/, /aa/ /oo/, /oe/ . klankreis . klank en letter</p> <p>zinsbouw: . zinsontkenning <i>niet</i></p>

Liedje dag een t/m dag vijf

Benodigheden

- Van horen en zeggen, cd 1, les 4 *Naar huis*
- Tekstboek blz. 28

Woordenschat dag een t/m dag vijf

Benodigheden

- Woorden in prenten, deel 2, *Welterusten... Kleine Beer*, les een – les vijf
- Woorden in prenten deel 2, *Welterusten... Kleine Beer*: allerlei materialen
- Woorden in prenten, cd 3.
- Prentenboek *Welterusten... Kleine Beer*
- BWB, blz. 239

Extra Hoe te oefenen?¹

Benodigheden

- verschillende episodebladen van het prentenboek
- leerlingen zitten in een kring en hebben allemaal een verschillende plaat.

(doel) 'We oefenen woorden.'

(instructiezin:) 'Kijk op je plaat. Zie je een (beer, kabouter, bed, enzovoort)?
Dan ga je staan.'

Dan (nieuwe instructiezin:) 'Geef je plaat door.'

- Opnieuw vraagt u: 'Zie je een(beer, kabouter, bed, enzovoort)? op je plaat? Ga dan staan.' Dan een ander woord/dier of voorwerp kiezen. Eventueel nog een keer hetzelfde woord herhalen en de plaat door laten geven.
- extra voor groep 8-12 jaar: 'Zie je **twee of meer** (beren, lantaarns, sterren) op je plaat? Ga dan staan.' Als er een paar staan, dan de instructiezin:) 'Loop naar de lege stoel.' en (dan aan iedereen:) Geef nu allemaal de plaat door. (Zo is er een snelle wisseling van platen.)
- Vervolgens noemt u steeds andere woorden. U kunt dit verschillende keren herhalen.

¹ Met dank aan Marije Heijdenrijk.

Pragmatiek DIALOOG dag twee

Benodigheden

- Woorden in prenten, deel 2, *Welterusten Kleine Beer*, les een
- Woorden in prenten, cd 3.
- Prentenboek *Welterusten Kleine beer*

DIALOOG

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.' Gebruik uw arm voor de vraagzinintonatie.

Grote Beer vraagt: "Kun je niet slapen, Kleine Beer?"

Kleine Beer zegt: "Ik ben bang."

Grote Beer vraagt: "Waarvoor ben je bang, Kleine Beer?"

Kleine Beer zegt: "Het is donker."

Grote Beer vraagt: "Donker? Waar is het donker?"

Kleine Beer zegt: "Nou, overal."(gebaar)

Hoe te oefenen?

- beide groepen: 2x klassikaal laten luisteren en aanwijzen (eventueel al meezeggen rol van Kleine Beer). Let op: De leerkracht zegt de zinnen van Grote Beer.
- groep 8-12: individueel WIP, cd 3 met het prentenboek.

Pragmatiek DIALOOG dag drie

- als dag twee

Hoe te oefenen?

- spelen van de dialoog (in tweetallen (LK-LL) om de beurt).
- opnemen op mobiel of ipad.
- samen bekijken, beluisteren en LK corrigeert (let speciaal op vraagzinintonatie).
- eventueel: nieuwe opname maken.

Pragmatiek DIALOOG dag vier en vijf

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.'

Grote Beerzegt: "(Ik heb een lichtje voor je gehaald.) Alsjeblieft"

Kleine Beer zegt: "Dankjewel"

Hoe te oefenen?

- beide groepen: U deelt de groep in tweeën en geeft elke leerling een voorwerp. De leerlingen van de ene kant geeft het voorwerp aan de leerling van de andere kant en beiden zeggen om de beurt de formule. Corrigeer het juiste gebruik (pauze tussen de woorden)

- Groep 8-12: Wat zeg je in jouw taal? (gebruik de vlaggetjes)

Verder verloop

- Bij allerlei zaken die u aan de leerlingen geeft, dan wel die de leerlingen aan u of aan elkaar geven, dienen ze nu de formule te zeggen.

KLANKEN dag drie (herhaling)

Benodigheden

- spiegels: voor elke leerling een
- roze uitdraai van klank /ie/ en /aa/ en symbolen voor luisteren en spreken (ZIS)
- én voor groep 8-12 jaar: zwarte letters **ie** en **aa** en symbolen voor lezen en schrijven (ZIS)
- afbeelding van woord uit leesmethode met /ie/ (bijv. vies) en /aa/ (bijv. maan).

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klanken /ie/ en /aa/ verstaan en de /ie/ en /aa/ zeggen.'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (vies) (ie) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (vies): **vies**, boek, raam, **vies**, streep, **vies**, goed, **vies**, **vies**, geel, groen, **vies**.

2 Stijgen/ Dalen /ie/ : /uu/, /ie/, /oe/, /ie/, /ie/, /oo/, /eu/, /aa/, /ie/, /ie/, /oe/.

(Instructiezin) 'Ga staan als je (maan) (aa) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (maan): **maan**, stoel, **maan**, vies, boek, **maan**, zeep, vies, doek, **maan**, **maan**, bed, muur.

2 Stijgen/ Dalen /aa/ : /aa/, /ie/, /aa/, /oe/, /ie/, /oo/, /aa/, /ee/, /aa/, /oe/.

Hoe te oefenen?

(LK zegt woord, LL kijken in spiegel, LK corrigeert mondstand.)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 vier, zien, tien, wie, lied, niet, vies, drie, hier, wiegen, gieter, papier.

2 maan, ja, baas, waar, gaan, naar, raam, staan, haar, tafel, slapen, vragen, kamer, ondergaan, aansteken.

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /ie/ en /aa/ verzamelen door specifiek te luisteren. En vraag: 'Heb je nog een woord met de /ie/ of /aa/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel /het klankvel(=klassikaal) /het klankschrift(= individueel).

KLANKEN dag vier (herhaling)

Benodigdheden

- spiegels: voor elke leerling een
- roze uitdraai van klank /oo/ en /oe/ en symbolen voor luisteren en spreken (ZIS)
- én voor groep 8-12 jaar: zwarte letters **oo** en **oe** en symbolen voor lezen en schrijven (ZIS)
- afbeelding van woord uit leesmethode met /oo/ (bijv. *boot*) en /oe/ (bijv. *boek*)

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klanken /oo/ en /oe/ verstaan en de /oo/ en /oe/ zeggen.'

(Instructiezin) 'Ga staan als je (boot) (oo) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (boot) : stoel, **boot, boot**, ja, geel, **boot, boot**, hoed, reus, **boot**, juf, **boot**, pen, zeep, trap, **boot**.

2 Stijgen/ Dalen /oo/ : /**oo**/, /oe/, /**oo**/, /ie/, /**oo**/, /**oo**/, /aa/, /uu/, /ee/, /**oo**/.

(Instructiezin) 'Ga staan als je (boek) (oe) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (boek): **boek**, boot, ja, **boek**, raam, geel, **boek**, reus, **boek, boek**, trap, zeep, **boek, boek**.

2 Stijgen/ Dalen /oe/: /uu/, /**oe**/, /oo/, /ie/, /**oe**/, /ee/, /aa/, /uu/, /**oe**/, /**oe**/, /oo/.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt woord, LL kijken in spiegel, LK corrigeert mondstand.)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 boot, rood, doos, o, boos, wonen, boven, groot, school, lopen, potlood.

2 boek, groen, stoel, doek, douche, schoen, koek, bloem.

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /oo/ en /oe/ verzamelen door specifiek te luisteren. Vraag 'Heb je nog een woord met de /oo/ of /oe/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel /het klankvel (=klassikaal)/ het klankschrift(= individueel).

KLANKEN dag vijf (herhaling)

Benodigdheden

- roze klanken /oo/, /aa/, /ie/, /oe/ (ZIS); zwarte letters **oo**, **aa** **ie** en **oe**
- symbool voor luisteren (ZIS)
- werkblad *klankreis door Europa*: voor elke leerling een: zie bijlage.
- kleurpotloden
- landkaart van Europa

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klanken /oo/, /ie/, /oe/ en /aa/ verstaan.

- (leerkracht) Schrijf de woordparen in twee verticale rijen op het bord. Schrijf er boven de woorden 'links' en 'rechts' en met pijlen naar links en naar rechts.

Links	Rechts
1 haar	hier
2 rood	roet
3 boos	baas
4 vier	voer

- Geef de woorden 'links' en 'rechts' (met vertaling eigen taal).
- Deel het werkblad *klankreis door Europa* uit. Plus verschillende kleurpotloden. Bovenaan staan steden uit Europa. Leg uit dat je bij vier woorden naar rechts of naar links kan. Doe het een keer voor.

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Neem een (rood) kleurpotlood. Ik zeg straks nummer één en (haar). Dan ga je naar links. Ik zeg nummer twee en (roet) dan ga je bij nummer twee naar rechts. (Enz.) Ik zeg nummer drie en (baas) dan ga je naar rechts. Ik zeg nummer vier en (vier) en je komt uit bij (Berlijn).'

1 links/ rechts U zegt vier bordwoorden(bijvoorbeeld *haar, roet, baas, vier*). Bij elk woord moet de ll kiezen of het een woord uit de linker rij is of uit de rechter rij. Vraag de leerlingen: 'Waar ben je?'

2 herhaal Kies weer vier bordwoorden, en de ll een ander kleurpotlood en de ll kiest weer rechts of links.

3 (voor ll die kunnen lezen) Laat een leerling de woorden kiezen en de andere leerlingen 'reizen'. 'Waar ben je?' Is het goed? De leerling die de woorden gaf, geeft het aan.

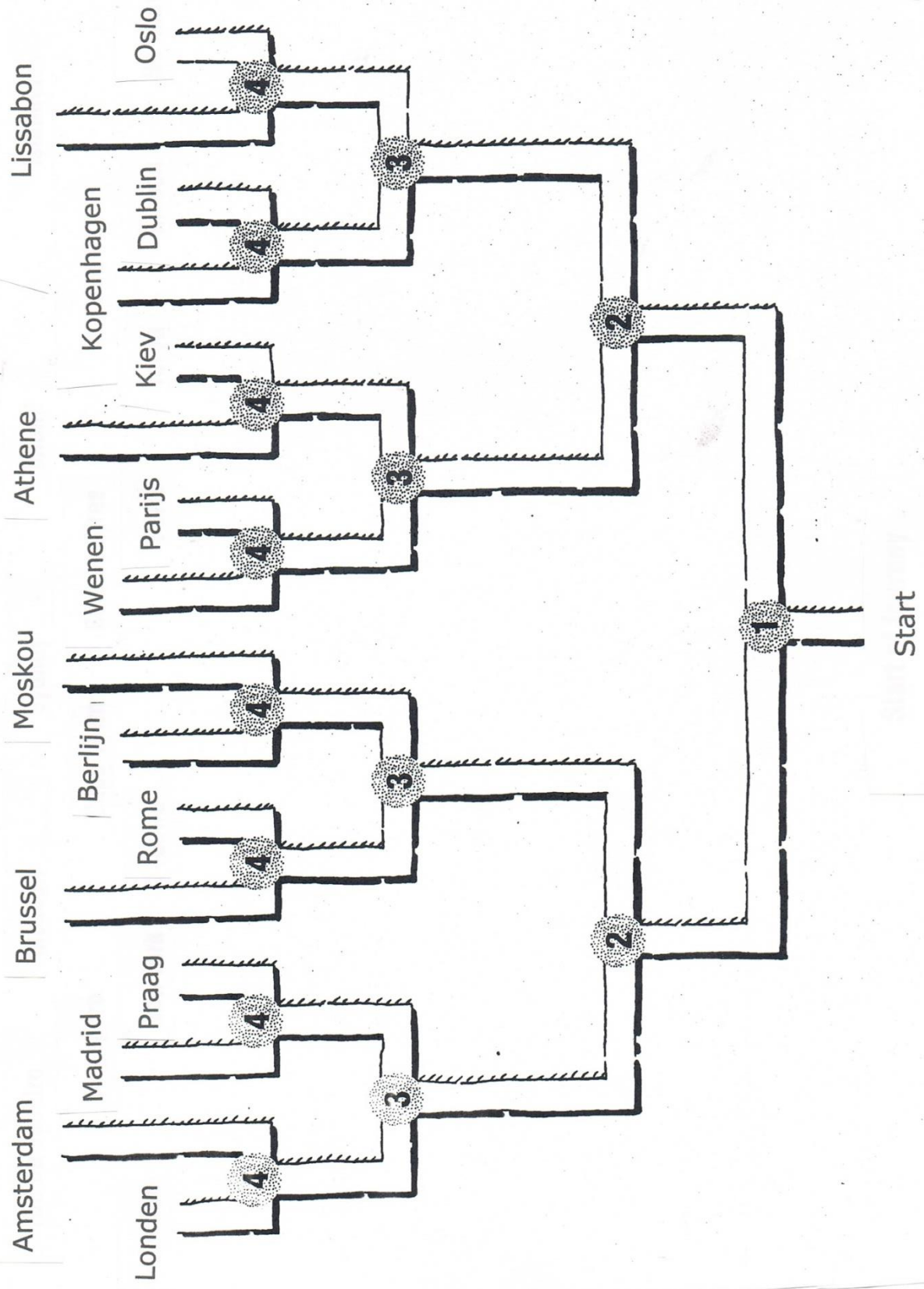
KLANKEN dag vijf Klank-letter

Benodigdheden

- ZMN, blz.3 en 4

Klankreis door Europa

B2

From Pronunciation Games by Mark Hancock © Cambridge University Press 1995

Vormleer dag een en twee

Werkwoord vervoegen o.t.t.

Benodigheden

- Praatboek 1, praatplaat VHEZ, thema 5 *Bezoek*
- De werkwoorden uit les twee moeten de leerlingen kennen
- Eventueel kubussen geel en rood met de (+ t) (in: ZIS blz. 112-113)
- ZIS 36 e.v.
- DBK blz. 102 (zinnen maken), blz. 36 (vervoegen)
- DBK, strookjes geel, rood (eventueel bruin)
- Eventueel de vertaling van *ik* en *jij* (Arabisch: *ana* = ik *enti*= jij vrl. en *enta* = jij mnl.)

Hoe aan te bieden?

(Doel:) 'Je leert nu *ik* en *jij* en werkwoorden '.

(Instructiezin): 'Kijk goed en doe na.'

- LK wijst de afbeelding op de praatplaat aan, wijst op zichzelf, doet de handeling eventueel voor en zegt: 'Ik lees'. Dan wijst de LK op een leerling, geeft bijvoorbeeld het boek of wijst op de praatplaat en zegt: 'Jij leest'. Let op de uitspraak van de /t/.

	praten	zitten
slapen	douchen	drinken
fluiten	kijken	spelen

Hoe te oefenen?

TweetalCoach (in tweetallen) Leerlingen wijzen om de beurt een handeling aan, wijst eerst naar zichzelf en dan naar de ander en zegt de twee zinnen. Is het goed? Dan complimenteert de ander? Zo niet dan corrigeert deze. Enzovoort.

TweetalCoach (in tweetallen) Om de beurt wijst de leerling een handeling aan op de praatplaat, wijst op zichzelf en daarna op de ander en legt twee strookjes neer (eventueel drie) en zegt de zinnen.

Het zusje slaapt.

Zinsbouw dag drie en vier

Zinsontkenning *niet*

Benodigheden

- Praatboek 1, praatplaat VHEZ, thema (bezoek) *thuis*.
- Kubussen: geel en rood en bruin en paars (ZIS, DBK)
- Groep 8-12: strookjes DBK: geel(2x) en rood en bruin (2x) en paars en strookje *niet*.
- DBK, blz. 106
- De leerlingen moeten de Nederlandse namen van de werkwoorden kennen.
- Kaartjes *ja* en *nee*, met vertaling eronder. Arabisch (ja)= aiwa ; (arabisch nee= la. (de /a/ van tak) (Denk aan cultuurverschil; Ned. hoofdschudden = nee; in het Arabisch hoofd omhoog en klak met tong =nee).

Hoe aan te bieden?

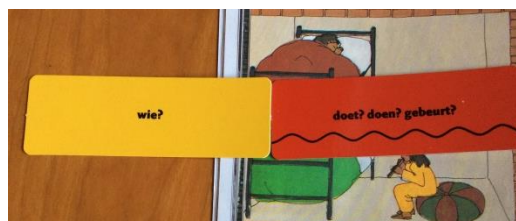
(doel) 'Je leert zinnen maken met *niet*.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin en ik maak een zin met *niet*.'

- LK wijst op een afbeelding van de praatplaat en zegt: De mannen (legt gele kubus neer) *zitten* (legt rode kubus neer). 'Nu maken jullie een zin.'
- Hetzelfde met het werkwoord: *lezen*
- Hetzelfde, maar dan enkelvoud: 't meisje, de jongen, de man: leest, zit, doucht, fluit, slaapt, kookt, drinkt. (Moeilijker is *trekt de wc door*.)
- Wissel elke zin steeds af met de ontkenning. Leg de kaartjes *ja* en *nee* neer en na elke zin (bij ja-kaartje) maakt u dan een niet-zin. (Het strookje *niet* achteraan).

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

TweetalCoach (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling een handeling op de praatplaat aan en legt vervolgens de strookjes neer en zegt de ja-zin. De andere leerling legt het strookje **niet** en zegt de zin. Is het goed? Dan zegt de leerling: 'goed'. De LK doet het een keertje voor.

Het zusje slaapt.

Het andere zusje slaapt niet

Zinsbouw dag vijf (herhaling)

Benodigheden

- ZIS 45 e.v.
- DBK 102 e.v.
- DBK, paarse strookjes.

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert *in de (...)* kamer zeggen.'

(instructiezin): 'Ik vraag: waar (douche je?) Antwoord: in de (...).'

- LK benoemt de plaatsen op de praatplaat nog een keer (*in de slaapkamer, in de douche, enzovoort.*), legt paarse strookje steeds neer bij de plaatsen en geeft de ll elk een paars strookje.

Dan vraagt de LK: 'Waar slaap je?' LL: *in de slaapkamer* en legt het paarse strookje op de afbeelding.

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

- **TweetalCoach** Leerlingen hebben elk een paars strookje. Om de beurt wijzen ze aan en benoemen het plaatje en zeggen: *In de ...* en leggen het paarse strookje neer
- **RondPraat** (in viertallen) Leerlingen stellen om de beurt een waar-vraag (denk aan intonatie) en de ander antwoordt en legt een paars strookje neer (LK doet het voor): *Waar slaap je? Waar douch je? Of: Waar fluit het meisje? Waar doucht de jongen?*